

ENTREVISTA

ALCALDESSA DE TORRES VEDRAS

Laura Maria Jesus Rodrigues

Vostè és la primera dona que ocupa el càrrec d'Alcaldeessa a Torres Vedras. Això suposa algun canvi en l'agenda municipal?

La inversió en educació, en les seves diferents vessants, és un dels àmbits que considero prioritari per a la construcció d'un teixit social i econòmic més qualificat. La meua trajectòria com a docent i, posteriorment, com a Regidora d'Educació, em va proporcionar un conjunt d'eines fonamentals per aconseguir l'objectiu de transformar el territori de Torres Vedras en una Ciutat Educadora.

A més, el fet de ser dona et fa tenir experiències de vida diferents, entre altres coses perquè les dones tradicionalment han estat més excloses dels llocs de poder. Aquesta consciència em proporciona una visió més inclusiva, en el sentit de copsar immediatament que tothom ha de tenir accés a tot.

Vostè coneix bé Torres Vedras perquè ha tingut diverses responsabilitats al govern municipal des de l'any 2009. Com descriuria el municipi? Quines són les seves fortaleses i els seus reptes?

El municipi de Torres Vedras té unes condicions excepcionals, estem molt ben situats geogràficament i disposem d'excel·lents recursos. La diversitat de paisatges, amb camp i costa, la proximitat a la capital i el fort teixit empresarial, especialment en el sector alimentari, fan que aquest territori tingui una àmplia gamma de recursos a la seva disposició.

A més, la gent de Torres Vedras és molt acollidora i emprenedora. Els nostres emprenedors són profundament resistents i impulsen les seves empreses endavant.

Torres Vedras promou la participació ciutadana mitjançant una governança oberta per fomentar una ciutadania activa i compromesa. Podries explicar-nos alguna experiència concreta i la resposta que s'està obtenint per part de la ciutadania?

Una de les experiències que el municipi ha dut a terme des del 2015 és el Pressupost Participatiu de Torres Vedras: una metodologia participativa de caràcter deliberatiu, a través de la qual la ciutadania presenta, discuteix, prioritza i tria els projectes que consideren més importants per millorar la seva qualitat de vida.

Amb aquesta metodologia, que està destinada a l'aprenentatge conjunt, es pretén contribuir a una intervenció informada i responsable de la població en els processos de la governança local.

Assumeixen la participació com a pilar estructurant del projecte de desenvolupament sostenible de Torres Vedras en els seus diversos àmbits d'activitat.

En l'edició d'aquest any, més de 600 ciutadans i ciutadanes van participar en les sessions, això és el reflex d'una feina de proximitat que ha donat com a resultat la implementació de nombrosos projectes, només l'any passat es van implementar 17 projectes. Com propugna el Pla d'Acció per a la Democràcia Europea (2019-2024), la democràcia encarna una forma de repartiment del poder que valora els interessos i les necessitats del conjunt de la ciutadania, donant-li veu i la possibilitat de triar.

Aquest any vam anar més enllà i vam instituir el pressupost participatiu juvenil, la qual cosa va sorprendre per la qualitat de les propostes presentades per la joventut.

El "Programa de Suport a la Promoció de l'Ètica en l'Esport" va rebre la bandera ètica de l'Institut Portuguès d'Esports i Joventut (IPDJ). De què es tracta aquest programa?

L'esport sense ètica no és esport, és una altra cosa que no es pot normalitzar en la nostra societat.

Atès que la promoció de l'activitat física i la pràctica esportiva és una altra de les banderes del nostre municipi, vam ser un dels primers municipis del país a treballar en col·laboració amb el Pla Nacional d'Ètica en l'Esport de l'Institut Portuguès d'Esports i Joventut.

Aquest programa a nivell local es porta a terme amb el suport als clubs per desenvolupar accions dirigides a tots els agents esportius (esportistes, directores, entrenadors, famílies, etc.) implicats en la promoció dels valors del joc net, el respecte pel pròxim i l'ètica.

Alhora, sempre estem atents a promoure aquests valors en els esdeveniments esportius municipals, sent l'exemple més recent la introducció de la targeta blanca en les competicions municipals de futbol. Mostrar una targeta blanca a un agent esportiu (jugador, entrenador, espectador, etc.) té com a objectiu premiar un comportament distintiu en termes de solidaritat i respecte, posant els valors ètics en l'esport per sobre de les rivalitats o els interessos competius.

Creiem que aquesta és una forma més de reafirmar-se com una ciutat veritablement educadora en els seus més diversos aspectes.

L'Ajuntament ha impulsat iniciatives d'economia circular en l'àmbit de la contractació pública, entre altres iniciatives per impulsar l'Agenda 2030?

El Ayuntamiento está altamente comprometido con el desarrollo de actividades de economía circular en la contratación pública. Un ejemplo de ello es el trabajo en el Programa de Sostenibilidad de la Alimentación Escolar (PSAE), cuyo objetivo es promover la economía local y la sostenibilidad ambiental, estimulando las cadenas agroalimentarias de proximidad y reduciendo las emisiones en el transporte de alimentos, proporcionando una alimentación escolar de alta calidad, a través de la adquisición de alimentos locales y de temporada para los comedores escolares.

La promoción de dinámicas territoriales, a través de una red colaborativa local, fomenta la cooperación y la participación intersectorial con la implicación de la sociedad civil, propia de una Ciudad Educadora.

La inclusió de la població migrant és un dels reptes de moltes ciutats cosmopolites i multiculturals. Pot explicar-nos el programa "Migrant Emprenedor"?

El "Migrant Emprenedor" és una de les mesures del Pla Municipal per a la Integració d'Immigrants 2020-2023 i té com a objectiu prestar un servei personalitzat als ciutadans immigrants, mitjançant el qual s'ofereix assessorament i suport per a la creació, implantació i gestió dels seus propis negocis. Aquest programa pretén fomentar l'emprenedoria entre la comunitat migrant, garantint així oportunitats per promoure la seva integració en el territori. Hi participen l'Ajuntament de Torres Vedras, l'Associació Comercial, Industrial i de Serveis de la Regió Oest amb finançament del Fons d'Asil, Migració i Integració i de l'Ajuntament de Torres Vedras.

El primer pas consisteix a omplir presencialment un formulari de registre, per part de les persones beneficiàries, amb el suport d'un/a tècnic/a municipal, amb la finalitat de aclarir algunes qüestions bàsiques (dades personals, experiència com a emprenedor, idea de negoci, motivació). En aquest seguiment es verifica si existeix o no la viabilitat de derivació a l'equip tècnic responsable de l'associació ACIRO.

Des de setembre de 2022 i fins ara, aquest projecte acompanya immigrants de diverses nacionalitats (brasilers, polonesos, bielorussos, italians), i amb diverses idees de negocis en l'àmbit de la rebosteria, gelateria tradicional, consultoria i màrqueting digital, cosmètica i artesania pedagògica.

Un dels objectius marcats en matèria educativa és la prevenció de l'abandonament escolar i l'exclusió educativa. Sabent que aquest és un tema que preocupa a moltes ciutats de l'AICE, podríem destacar algunes iniciatives d'èxit que s'hagin dut a terme?

Torres Vedras no té problemes que puguin considerar-se significatius en abandonament i/o exclusió educativa. No obstant això, creiem que el networking que realitzem amb la comunitat educativa i el teixit associatiu és el major secret per prevenir-los.

Hi ha projectes pedagògics totalment descentralitzats en el municipi que afavoreixen l'accés a experiències educatives innovadores (surf, robòtica, natació, etc.); tenim quinze serveis educatius municipals totalment dedicats a educar més enllà de les quatre parets de l'escola; una aposta molt forta per una excel·lent alimentació escolar, la innovació pedagògica mitjançant una organització semestral del curs escolar i hem introduït canvis en els mètodes pedagògics i d'avaluació, tot això és garantia del reconeixement de la importància que l'escola assumeix en la vida de la infància i la joventut.

"Les Ciutats Educadoras, ciutats de la infància, ciutats per a tothom!" és el tema del IX Congrés Nacional de la Xarxa Territorial Portuguesa de Ciutats Educadoras. ¿És segur jugar a la ciutat de Torres Vedras? Quines iniciatives es promouen per fer de l'espai públic un lloc més amable per a la infància?

Torres Vedras és una ciutat segura, on l'espai públic es pot gaudir de forma segura. No obstant això, en les últimes dècades hem assistit a un profund canvi en les activitats lúdiques dels nens i joves.

Els grups de nens i nenes que abans jugaven als carrers dels nostres barris han donat pas a nens aïllats a les seves habitacions, davant de pantalles digitals. Jugar fora de l'escola és cada vegada menys comú, convertint-se cada vegada més en un espai i un temps de solitud.

Torres Vedras ha invertit en l'espai públic per canviar aquest escenari. La pacificació d'àmplies zones de la ciutat i la construcció de ciclovies, que busquen connectar zones residencials amb les escoles, són una invitació al gaudi de l'espai urbà com a espai de convivència i sociabilitat intergeneracional.

La posada en marxa de programes específics de joc a l'espai urbà i en contacte amb elements naturals són una altra característica de la nostra ciutat. "O Rei Manda Brincar" ("El Rei mana jugar") és un programa que ja ha arribat a més de 10.000 nens de Torres Vedras. Amb això es pretén tornar-los l'espai urbà, tallant el trànsit rodat en determinades èpoques de l'any, del centre de la ciutat, substituint els cotxes per espais de joc. D'altra banda, de manera regular, es ofereix cada setmana en un parc central de Torres Vedras condicions perquè els nens puguin jugar lliurement en contacte amb elements naturals (aigua, terra, gespa, etc.).

Per a nosaltres està clar que tenir nens jugant al carrer és sinònim de nens feliços i d'una ciutat cada vegada més educadora!

